

ศรีเมือง พลังฤทธิ์: การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยตนเอง ครอบครัว และชุมชน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (IMPROVEMENT OF THE ELDERLY'S QUALITY OF LIFE THROUGH
INDIVIDUAL EMPOWERMENT, FAMILY CARE AND COMMUNITY SUPPORT: PHRA NAKHON
SI AYUTTHAYA PROVINCE.) อาจารย์ที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์ ดร. เกื้อ วงศ์บุญสิน, อาจารย์
ที่ปรึกษาร่วม Prof. Frits van Griensven, PhD, MPH 219 หน้า. ISBN 974-17-6330-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อประเมินคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ครอบครัว และชุมชน กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และ 3) เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยบุคคล ครอบครัว และชุมชน

การวิจัย มี 2 ชั้น ต่อเนื่องกัน ชั้นที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่ได้จากการคำนวณขนาดตัวอย่างได้ 415 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น ผลการวิจัยที่ได้เชื่อมโยงสู่ชั้นที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มตัวแทนระดับบุคคล ครอบครัว และการสัมภาษณ์เชิงลึกตัวแทนระดับชุมชนรวม 48 คน

ผลการประเมินคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่าคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านความพอใจ และพบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 16 ตัว สามารถอธิบายการแปรผันคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านร่างกาย ความสัมพันธ์ทางสังคม สิ่งแวดล้อม จิตใจ และด้านความพอใจ ได้ร้อยละ 33.8, 17.9, 13.2, 9.7 และ 9.3 ตามลำดับ โดยตัวแปรอิสระ 12 ตัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างน้อย 1 ด้าน

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ที่ต้องการในระดับบุคคลประกอบด้วย การเตรียมเรื่องความรู้และการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพตั้งแต่วัยเด็กต่อเนื่องถึงวัยสูงอายุ การเตรียมเรื่องการเงิน โดยการออมเงิน หรือการสะสมเงินเข้ากองทุนตั้งแต่วัยทำงาน เพื่อเอื้อต่อการเป็นผู้สูงอายุที่สามารถพึ่งตนเองได้ และการเป็นผู้สูงอายุที่กระฉับกระเฉงเข้าร่วมกิจกรรมของครอบครัวและชุมชน ส่วนในระดับครอบครัวนั้น บุตรหลานควรมีความกตัญญู ให้ความรักความอบอุ่น ให้การเลี้ยงดูเกื้อหนุนช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่โดยสมาชิกในครอบครัวควรมีความรู้และการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพเพื่อสามารถให้คำแนะนำข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับผู้สูงอายุ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่บ้าน และปฏิบัติต่อผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม อีกทั้งสนับสนุนและส่งเสริมผู้สูงอายุให้ยังคงมีบทบาทและเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในครอบครัวและชุมชน สำหรับในระดับชุมชนควรเน้นหลักการชุมชนเข้มแข็ง ประกอบด้วย การสนับสนุนและกระตุ้นผู้นำชุมชน และประชาชนให้ร่วมกันคิดร่วมกันสร้างกิจกรรม ตามความต้องการและสอดคล้องกับวิถีชีวิต โดยอาศัยภูมิปัญญาและทรัพยากรท้องถิ่น การเป็นแบบอย่างที่ดี เน้นการทำงานเชิงรุกในการพัฒนาองค์ความรู้และความร่วมมือกัน ดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

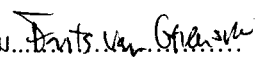
วิทยาลัยประชากรศาสตร์

สาขาประชากรศาสตร์

ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4487451251 : MAJOR DEMOGRAPHY

KEY WORD : QUALITY OF LIFE, ELDERLY

SRIMUANG PALUANGRIT : IMPROVEMENT OF THE ELDERLY'S QUALITY OF LIFE
THROUGH INDIVIDUAL EMPOWERMENT, FAMILY CARE AND COMMUNITY SUPPORT:
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE. THESIS ADVISOR : PROF. KUA
WOUNGBOONSIN, PH. D. CO-ADVISOR : PROF. FRITS VAN GRIENSVEN, PH. D, MPH
219 pp. ISBN 974-17-6330-1

This research has 3 objectives: 1) to evaluate the quality of life of the elderly 2) to analyze the relations between independent factors (individual, family and community) and dependent factors (the quality of life of the elderly) and 3) to find out viable strategies to improve the quality of life for the elderly through individual, family care and community support.

The study comprises two steps of research design. The first step adopted a quantitative approach based on an interview of 415 elderly along multi-stage method. The quantitative results were used in the final step, and qualitative based on focus group discussions at the individual and family levels, and in-depth interviews at the community level of total 48 samples were studied .

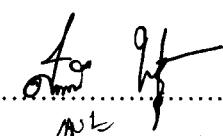
The factor analysis for quality of life evaluation in elderly yielded 5 key domains of the quality of life: physical, psychological, environment, social-relationship, and satisfaction domain. A multiple regression analysis showed that the total of 16 independent variables could explain adjusted R square of those five domains at 33.8, 9.7, 13.2, 17.9, and 9.3 percent. Twelve independent variables significantly relate to at least one domain of the quality of life.

To improve the quality of life for elderly, the strategies for each individual empowerment is to be well prepared for the following: knowledge and self-practice for a healthy life continuously from childhood through elderly, on money-savings since the working age with suitable careers, self-reliant elderly and active elderly involving in family and community activities. At the family level, the young generation in the family should be grateful to, while providing love and care to the elderly. Family members should also have appropriate knowledge and practice in health improve, residential environment for the benefits of the elderly, while promoting the elderly involvement in the family and community activities. At the community level, a proactive approach of strengthened community is need for community members supporters, and initiation and participation in community activities based on wisdom, culture and resources available there.

College of Population Studies

Field of study: Demography

Academic Year 2004

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature......